

**Q**uā tēcibilia nūmīs  
sint iudicia dei p̄ter  
ea que de angelis tu-  
entibus et peccanti-  
bus hominib⁹ p̄mis enarrata  
sunt. ostendit adhuc nobis di-  
luiūm illud generale qđ mun-  
dauit tempotib⁹ noe quo pau-  
cis dumtaxat exceptis deleta est  
omnis caeo. Extendit vtiq; tunc  
rex celorum potentissimū brachi-  
um suum et cōtruit supbiaz ho-  
minum malorum. nec muentus  
est quāspiam qui valuerit effu-  
gere futorem illius. Omnes pie-  
rūt omnes suffocati sunt in a-  
quis iundantib⁹. Quia de re-  
vt efficacius timor dñi īgerat  
cordib⁹ nostris statui in hoc ser-  
mone de iudicio dei contra mun-  
dum lascivientem dissere. Di-  
camq; quid veraciter in scriptu-  
ris de diluio quo carnales ho-  
mmes puniti sunt continet ne-  
q; prout in textu biblie singula  
posita sunt explicabimus sed q̄  
dam p̄incipalia tantuž p̄tracta-  
bimus eo ordine quo in hoc di-  
cendi genere auditoribus facil-  
us veritatem p̄suadere possim⁹.  
De diluio igitur locutu tria  
misteria declarabim⁹.

P̄imū dicit temporalitatis  
Secundū causalitatis  
Terciū tertibilitatis

De tempotib⁹ circa diluioz  
coſiderandis. P̄imo de am⁹ q̄

fluxerūt ab adā vſq; ad dilu-  
uium

Capitulum p̄imum

**D**uo ampliōrē dicēndoꝝ  
noticia ad tempus dilu-  
uij amīnum in hac pte  
vertēmus distinguemus q̄ q̄tis  
et tēpa coſideranda

P̄imū t̄ps mūdiak̄dūtacōis  
Secundū retardate ḡnacōis  
Terciū dūtūne expēdācōis  
Quātū mēsis determinacōis.

Ab adam vſq; ad diluio an-  
m̄ duō millia ducenti quadra-  
ginta duo

**D**ūmū tēpus coſideran-  
dū circa diluio dicitur  
mūdiak̄s dūtacōis In  
quō h̄bet sc̄re quot am̄ exadi  
sunt a p̄incipio mundi vſq; ad  
diluio. Et s̄m Josephū et ma-  
gistrū in hystōria scolaſtīca ab  
adam vſq; ad diluio fluxerūt  
am̄ duō millia quīngēti quīn-  
quagintaex. S̄m vero Ieromī.  
eusebium et septuaginta inter-  
pretes et omnes tā grecos q̄m  
latinos fuerūt am̄ duō millia  
ducenti quadraginta duo. Pro  
hoc differēcia am̄orū nō debet  
quis turbati potissimū quia an-  
m̄ a diuersis diuersimode com-  
putantur. Est enim am̄us ma-  
ximus de quo dicit Macrobi⁹  
secundo libro ſuper ſomniūm

**P**apionis et **T**ullius libro se-  
cundo de natura deorum . et in  
vi . de republica quod complect-  
cum sol et luna et omnia sy deta  
firmamenti ad eundem locum  
onde semel profecta sunt redie-  
tint . hunc annum **P**arto confi-  
ci conscripsit in quadraginta mil-  
libus annis . ut dicit **Aug.** li . x . i  
de ciuitate dei . **P**latoni vero in  
quando am millibus annis pro-  
ut refert **N**actobius li . ii . sup  
sommio **P**apiomis . **P**tolomei  
vero in libro **A**lmagesti dixit an-  
num maximum completi in tri-  
ginta sex millibus annis . **P**ed  
**R**estaurus modernus philoso-  
phus et astrologus in primo li-  
bro de causis esse mundi dixit q  
stelle fixe et errantice mouentur  
versus orientem quatuor gra-  
dibus nec ultra vi et post retro-  
gradando alijs quatuor gradib-  
9 retrorsum et motus iste non  
q cessat ab hoc ordine . **Q**uare  
celum numerus faciet operaciones  
tales quas semel fecit cum sem-  
per tendit ad producenda no-  
ua propter maiorem nobilita-  
tem et perfectionem ipsius . **P**eo  
nec annus maximus potest  
annus solatis qui duobus mo-  
dis accipitur . uno modo potest  
est annus revolutionis per scru-  
bit **P**tolomei li . iii . **A**lmagesti  
pmo ca . **E**st tempus motus so-  
lis quo sol semel circuit duode-

cim signa zodiaci redeundo ad  
primum punctum sui circuiti qd  
quidem sit in trecentis sexagin-  
ta quinq diebus et sex horis .  
**A**nnus vero visualis tribus con-  
tinuis annis continet dies trece-  
tos sexaginta quinq . **P**ed qua-  
tus annus qui dicitur bissextus  
perficitur in trecentis sexaginta  
sex diebus . nam ille sex hora q  
supabundant a trecentis sexagin-  
ta quinq diebus non conti-  
nuntur in tribus priorib annis  
sed in quarto constituant unu-  
diem et vocatur annus bisexti-  
lis . **E**t si sic sex hora non interca-  
larentur in quibuslibet quatuor  
annis successu temporis vari-  
arentur principia et fines tem-  
porum et solemnitates que sunt in  
hyeme reperiuntur in estate .  
**Q**uare sancta mater ecclesia sin-  
gulo quadriennio accepit dies  
vnum qui vocatur bisexalis qsi  
ex his . vi . horas collectus et per  
hunc bisextum stant fieri in  
kalendatio principia et solemniti-  
tates temporum . **E**st adhuc an-  
nus lunatis continens duode-  
cim lunaciones quarum quelibet  
continet dies vigintanove et  
cum dimidia . ergo dies huius  
anni sunt trecenti quinquaginta  
ta quatuor est . q minore solari dies  
b9 vndeam seu qn est bisextus du-  
odeci . **Q**uid plura annos ut pdixi-  
m apud varias nationes dispati-

numero per multa secula fluui  
auit. et ut comemorat Aug. li.  
xv. de ciuitate dei. et Plinius li-  
bro septimo de naturali hysto-  
ria. Egipci quatuor mensib⁹ a-  
num termina bant. archades s-  
tib⁹ acharnane sex. latim tre-  
decim. Ex quibus nullum fit p-  
iudicium hystoice veritati si int̄  
scriptores rerum gestarū de nu-  
mero amorum tanta subortavi-  
deatur differencia. Advertendū  
tamen est ut nullo modo mun-  
dum et homines fuisse semper  
teneamus. Hic fuit error Mes-  
todotich⁹ qui sibi eusebium li-  
bro pmo de euāgelica pparatoe  
dixit. omuersum fuisse semper  
quia si esset factum esset a nō en-  
te. fuerunt et alij phī ut Picta-  
goas samius archita tarentin⁹  
et theofrastus ac peripatetic⁹ fe-  
re omnes quā ut scribit Censo-  
tinus ad Ciūllum in libro de na-  
tali die affirmauerunt homines  
semper fuisse Contra quos Ius-  
gustin⁹ libro. xij. de ciuitate dei  
ca. ix. sic ait. Ni semper fuit hu-  
manum genus quo nam modo  
rerum loquitur hystoria genti-  
lium narrans qui fuerunt qua-  
rumcumq; rerum inuentores qui  
primi libetatum disciplinatum  
aliorūq; artium institutores vel  
a quibus primum illa vel illa re-  
gio parsq; terrarum illa atq; in  
fusa incoli ceperit. Hec ille q; do-

ctor eximius non in meito ad  
hystorias recurrat. quia vt inq;  
**Tullius** libro de creatore. Hysto-  
ria est testis temporum lux veri-  
tatis et nuntia vetustatis. nos  
vero scripture sancte adherere de-  
bemus que veridica narratione  
comemorat ab uno adā genus  
hominū multiplicatū. Octavius  
autem moyses hystoriam gen-  
esis ex reuelatione diuina vnde  
**Iheromm⁹** in epistola ad **Pau-**  
**linum** ait. Manifestissima est  
genesis in qua de creatione mū-  
di de exordio genetis humani  
de diuisione terre de confusione  
linguarum et gentium usq; ad  
exitum sc̄ribitur hebreorum. Ni  
cuit ergo cepit mundus sic cepe-  
rit esse homines. vt docet tho-  
mas prima parte questione se-  
xagesima p̄ima. Nolus de⁹ pas-  
ter filius et spiritus sanctus est  
ab eterno. Hoc enim fides catho-  
lice tenet et omne contrarium  
est hereticum. Hic enim creatu-  
ras deus produxit q; eas ex mī-  
hilo fecit id est post q; nihil fue-  
rant. Ideo ab adam usq; ad di-  
luuiū terminus assignatur.

**¶ Quare noe distulit genetis  
et usq; ad quīngentesimum an-**  
**nūn**

**N**eundum tempus circa diluvium confidetur tardum dicatur retardatum generationis. Volens equidez scriptura de diluvio mentionem facere generationem Noe cantat. Noe vero cum quingentorum esset anno genuit. **A**men. **C**ha Japhet. **D**omi dubitare contingit quare noe usque ad quingentesimum annum distulit generare. **R**espondet Nicolaus de Lyra quod doctores hebrei dicunt hoc factum esse ex eo quod deus disposuerat eum salvare in diluvio cum tota sua posteritate. si autem ante quingenitum annum generassent fuissent tot ex eo et filii eius multiplicati et fuissent inter eos multi malorum de quibus non esset dignum ut saluantur. **N**am si in trecentis quinquaginta annis quibus noe vixit post diluvium. ut habetur **G**enesis nono capitulo. Ex tribus eius filiis vigintiquattuor millia et centum viros ex mulieribus et parvulos procreatios affirmat filio. ut refert magister in hystoria scolastica quid fuisse in quadringentis annis. In super tot persone cum necessariis ad vitam per annum integrum quo durauit diluvium non potuissent competenter in archa collocari. Quare deo volente cum quingentorum esset annorum filios generauit cum quibus exxxx annib[us] saluus factus est in archa.

Verumtamen plerique dubitant de matusalem. sed enim computacione in lxx. interpretum vix int. xiii. annis post diluvium sed nec legit in archa fuisse nec translatus ut enoch. et quidam dicunt quod mortuus fuit ante diluvium septem annis. **I**heronimus assertat quod eodem anno in quo fuit diluvium quod etiam diligens computatio annorum eius sed manifestat. tamen omnes in numero annorum eius vite conueniunt se; quod fuerunt omnes dies eius annum nonoginta sexaginta nouem ut dicit **G**enesis nono capitulo.

Quod deus per centum annos predicari voluit diluvium

**T**ercium tempus circa diluvium confidetur dicitur diuinum experientias. pro sua quippe pietate deus benignus ante quod disperderet peccatores illius temporis diuinus expectauit et monuit ut ad penitentiam redirent. Nam sed Augustinum libro xv. de clementia dei. c. xxiii. Tum dixit deus ad noe. erant dies eorum centum viginti annorum non determino humane vite locutus est sed de termino ad penitentiam assignato. Namque certum annis archa legitur fabricata ut refert magister in hystoria

scolastica et no[n] verbo et facto  
diluuium predicebat. Verumta[m]  
mē illi homines neq[ue] detidebāt  
eum et minabātur q[uod] ante q[uod] ip[s]e  
archam ingredetur si diluuium  
superueniet interficeret  
illum.

**¶ de mense mayo iuncta  
uit diluuium.**

**D**artum tempus circa  
diluuium dicitur men-  
sis determinaciois quo  
scz mense diluuium illud venis-  
se creditur: et ad h[oc] dicit ma-  
gister in hystoria scolastica q[uod]  
fuit mensis maius qui ab he-  
breis dicitur **Ysan**: a mace[m] i[n]  
bus. **Von**: a latinis maius. De  
isto mense lata est inter audi-  
res dissensio. **Titus** in primo  
libro ab urbe condita. et **Darto**  
libro vi. de origine lingue lati-  
ne. et **Heda** libro de temporib[us]  
dicunt homulū diuisisse popu-  
lum romanū in maiores et iu-  
iores ut altera ps co[n]filio alia  
armis temp[or]iticam tueretur.  
In honorem ergo utiusq[ue] p[ri]mis  
h[oc] mayum sequentem **Iunū**  
dixit **Aug**. vero contra **Faustum**  
Tercium inquit mensem rete-  
res dixerunt **Mayum** a maya  
quam mercurij matre; coleb[us] at-  
deam. ex quo omnes mercato-  
res illo mense sacrificabāt ma-  
ya et mercurio. **Papius** vult ut

dicatur mayus a madendo. q[uod]  
hoc tempore eos precipue cadat  
madefaciens terram. seu quia  
tunc oriantur hiades stelle plu-  
viales

**¶ q[uod] diluuium factum est vo-  
lente deo ppter peccata hominū  
premedita q[uod] si nō fuissent nec di-  
luuium mundasset**

**Capitulum secundum**

**I**Am di sputandū est cō-  
tra curiosos de causa di-  
luuij quoniam pleriq[ue]  
nolunt ppter peccata hominū  
diluuium mundasse. **Darco** ut  
de hoc rei veritas clavis eluce-  
scat notabim⁹ quatuor causas  
que a mētis diuersimode solēt  
assignari

**P**rima d[omi]ni celestis influēcia  
**S**ecunda demonū malitia  
**T**ertia potentū violēcia  
**Q**uartā omnis carnis im-  
mundicia

**¶ q[uod] influēda celi nō fuit cā  
p[er]p[et]ua et p[ri]ncipal[is] diluuij**

**D**rima causa diluuij as-  
signatur a quibusdam  
celestis influēda. h[oc] di-  
cunt q[uod] si tempore illo omnes fu-  
issent iusti et sancti adhuc di-  
luuium superuenisset et hoc p[er]ti[ner]e  
dispositionem celi scilicet ppter

coniunctionem planetarum suorum et humidorum tales est sedum causancium. Nam ut dicit Deneca in libro de naturalibus questionib⁹. Dixit emperioles arsuram esse terram cum universalis fides conuenienter in signo cancri et universalem inundationem futuram cum eadem turba fidetur conuersa in capitulo corno prouemiet. Sicut autem isti diluvium ex causa naturali sicut et alia diluvia consueverunt quod prouenire. Ut enim inquit Psidorus libro xiiii ethimo. In achaya fuit diluvium. Jacob patriarche et Ogi temporib⁹ qui eleusine conditor et rex fuit. Ide Psidorus narrat quod recitat Orosius libro primo quod anno octoginta simodecimo ante urbem conditam aquarum illuvies maiorem partem populorum Thessalie absumpit paucis per refugia monium liberatis maxime in monte parnaso in cuius circuitu Deucalion tunc regno perebatur qui tunc ad se ratibus consigentes suscepitos fuit et aluit a quo propterea genus hominum grecorum fabule ex lapidis ferunt reparatum. De hoc Deucalione mentionem facit. Juvenalis libro primo qui ait Ex quo Deucalion nubibus tollebus equor. Nausicio montem ascendit sortesque poposcit. Pau

latimque animis caluerunt mollias saxa. Et maribus nudas ostendit pirra puellas. Quicquid agunt homines votū timore ita voluptas. Gaudia discursus nostri ē farago libelli. Psidorus libro decimo septimo ethimolo. capitulo iij. farrago a parte dicta. est enim herba oedeacea adhuc viridis ne cum graminis ad maturitate turgentibus. Quidius insuper in i. metamorphoseos ita inquit Deucalion lacrimis ita pirlā affatur obortis. O soror o coniunx o femina sola superstes. Quā commune mihi genus et patruelis origo. Denum chorus vnit nunc ipsa petula tūngūt Terrarū quascūque videt occetus et ortus. Nos duo turbafuis posse dit cetera pontus. et ibi Quidius. Misericordia manibus speciem traxere vitorum. Et de feminine reparata est femina iadu. Inde genus durum sum⁹ experientia laborum. Et documenta damus qua sumus origine nati. Famosum ergo fuit illud diluvium de quo ipsi etiam poete tanta cecinere nec tam nisi a causa naturali protestarunt. Sed ne multum inutiliter contendamus. dicit Nycolaus de hydra quod nobis satis esse debet testimonium scripture que diluvium assertit firmiter inundasse in penam peccati

Possim⁹ tam dicere sūm. Hic in  
vīj. di. xl. vñ. q̄ p̄dūctione⁹ i⁹  
m̄is purgātis mūdū in fine se-  
culorū p̄cedet v̄hemens ficitas  
nāaturaliter generata illi⁹ i⁹ ḡms  
p̄duktioni⁹ cōcordās nō tñ sicut  
disp̄ofitō necātia sed agra. ita  
diluuiū aque p̄tuuit p̄cedere ali-  
q̄ d̄isposiō planetar̄ frigide⁹  
et humido⁹ cōcurrēs ad nutū  
dei ad talem aq̄z inundacionē  
ideo influēcia illa nō fuisset si  
deus nō statuiss diluuiō ēme-  
re se spēnentes

### **D**e dēmonib⁹ incubis ⁊ suc- cu- b̄is ⁊ gigātibus

**I**cunda causa diluuij  
ab aliquib⁹ assignatur  
demonū malicia. **P**er-  
b̄it nāq̄ **E**n. Videntes filij di-  
i. demones sūm exposicōe⁹ isto-  
rum quā dicit filij dei ppter na-  
turā sp̄ualem filias hominū q̄  
eēnt pulchre. miscerūt se i spe-  
cie huāana cū mulierib⁹. et inde  
sunt nati gigātes. **M**agister in  
hystoria scolaſtica dicit. Potu-  
it eē vt incubi demones genue-  
tint gigātes a magnitudine eorū  
p̄p̄y denominatos. sed imma-  
nitati corporū respondebat im-  
māritas ammorū. **V**eūtamen  
nō acceptat hoc q̄ gigātes na-  
scātur ope demonū incuborū et  
succuborū. q̄r̄ ipsi nati sunt ex  
viris ⁊ mulierib⁹ sicut ⁊ ceterū

homines. **N**am de Og rege ba-  
san **D**eut. n. 7. iij. c. dicitur. q̄  
monstratur leat⁹ eius ferre⁹. ix  
cubit⁹ habēs longitudinis. et  
iij. altitudinis. 7. i. **R**e. xv. c.  
legit de Golia q̄ erat altitudis  
sex cubitorū ⁊ palmo⁹. In cronica  
**H**icobaldi reperi q̄ tempe clēm-  
tis pape secundi come cadauer  
muentū est gigātis incorruptū  
magnitudinis insolite cui erat  
tale epitaphiū. **F**ili⁹ euātri pal-  
las quem lancea turri. **M**ilitias  
occidit more suo iacet h. hec iō  
dīcamus q̄ eiā naturalē gigan-  
tes p̄nt absq̄ dēmonib⁹ geneā-  
ti. et ideo vtr̄ illi qui erat dilu-  
uij tempe nati sūt vt p̄tactū est  
dēmonib⁹ coopantib⁹ in dubiū  
vertitur. **D**ed posito q̄ sic esset  
nō ppter deus diluuiū inu-  
dere fecit quoniam vt inqt **N**y-  
cola⁹ de lyra. Diluuiū datū est  
in penā hominū nō demonū

**O**r̄ tpe diluuij filij potētū  
eciam vi carnali concubebant  
cum fili ab⁹ pauperum

**T**ertia cā diluuij assiḡt̄ e-  
ab alij s potentū violē-  
ta. **V**iat em rabi **S**a-  
lomon q̄ filij dei accipiūt̄ pro  
filis iudicūt̄ et potentum quā  
q̄n videbant filias subditorum  
pulchre ornati ⁊ q̄n dabant̄ ad  
nuptias accedebant ad eas cog-  
nosēdo carnaliter aīq̄ matū

ead cognoscet et licet sic potue  
tit esse hoc non est totalis causa  
sed quarta que sequitur.

**¶ Quod propter peccata carnis deo  
misit diluvium**

**Q**uarta igitur causa quae dicitur  
lunum fieri voluit deus qui fu  
it omnis carnis immundici  
a. dicitur quidem in textu biblie  
Omnis caro corrugat viam suam  
Alij itaque filii dei sicut Noe de ly  
ra intelliguntur qui descendebut  
de seth qui ab adam instruisti fu  
erat in cultu domino. per filias ho  
minum intelliguntur mulieres de  
scendentia de chaym que erant  
lubrice lascivie et dissolute. et de  
ille precepit seth filiis suis de vo  
luntate dei ut non contraherent cum eis  
ipso vero fecerunt contraire. quod tam  
hic fit mensio de filiis sethi filia  
bus chaym. notandum est sicut ma  
gistrum hyst. schola. quod allegat  
sicut methodorum cui in carcere exenti  
per amorem Christi facta fuit revelatio  
de temporibus primis et nouissimis  
dicentes. quod adam et euavirgines  
egressi sunt de paradiso. et hoc voti  
quod Iheros ad eustochium confirmat  
dicens. Eua in paradyso virgo  
fuit post tumicas pelliceas sump  
fit in die nuptiarum. Anno vero vi  
te adam. xv. natus est ei chaym.

soror eius calmana. post alios. po  
amoris natus est abel et soror eius  
delbora. et ideo natus est prius  
chaym pessimus quod abel iustus  
ut ostenderetur quod in adam tota  
generis humani massa damnata  
est et quoniam quis ex ea vas san  
ctificacionis efficitur non hoc pro  
uenit ex natura sed ex dei vocan  
tis misericordia. amovite adam et  
centesimoterciesimo chaym occi  
dit abel. et luxere eum adam et  
eua centum annis locus in quo lu  
xerunt dicitur vallis lachrimarum  
iuxta ebron. Chaym ergo pessi  
mus remansit qui primus termini  
nos terre posuit ad calliditatem  
fallaciamque produxit. primus in  
terra superbiuit post adam in  
paradyso primus homicidium per  
petravit primus ciuitates edifi  
cavit murisque munitum et homi  
nes male agentes in orbibus col  
legit sicut Josephus. Chaym ita  
quod coquavit uxorem suam que  
perierit enos. enos genuit itad.  
iordanus mathusael. mathusael ma  
nuel. manuel lamech. hic primus  
que lamech bigamia introduxit  
Et sic adulterium contra legem  
dei ex natura fecit. In prima enim  
creacione unica uirginis facta est mul  
ier et deus per os ade decreuerat  
ut essent duo in carne una. Hic  
autem accepit duas uxores adas et  
sellam genuitque adas iabel quod  
ad induerit portablia pastorum

idest tentata ad mutanda p[ro]f-  
scua. nomē fratris eius **T**ubal  
scz pater canencū in cithara et  
organo. nō instrumentorū q[ui]de;  
que longe post mūeta fuerūt. s[ed]  
mūetor fuit musicus sonātorū  
ut labor pastoralis quasi in de-  
licis verteb[us]. t[em]p[or]e audierat adā  
prophetasse de duob[us] iudicis ne-  
garet ars mūeta scripsit eā i du-  
abus colūmis in qualibet tota;  
ut dicit **J**oseph⁹ Una marmo-  
rea altera latericia. q[ui] alterā nō  
dīcueret diluuiō alterā nō solue-  
retur incendio. **H**ella genuit tu-  
balchaym qui ferratiā artē p[ro]p-  
mus inuenit res bellicas decen-  
ter exercit scūpturas opū vel  
homnum in metallis in libidi-  
nem oculorum fabricauit sicq[ue]  
vscz ad tempus diluuij genera-  
cio. **C**haym semp excreuit nume-  
ro et malitia ac iniqtate. Gene-  
ratio vero **H**eth instruta erat  
in diuino cultu. Dicit strabus  
q[ui] post mortem Abel vixit adā  
nō ultra vxorem cognitū. sed  
deo iubente per angelū frēgit vo-  
tum ut dei fili⁹ de eo nasceretur  
quare cognovit vxorem suam  
et natus ē **H**eth q[ui] genuit **E**nos  
**E**nos genuit **C**aynay. **C**aynay  
genuit **L**amech. **L**amech ge-  
nuit **J**areth. **J**areth **Enoch** E-  
noch **M**atusalem. **M**atusalem  
**L**amech. Addit magister hy-  
storiarū. q[ui] breuiter legislator  
generatōe ade transit fesi mās

ad t[em]p[or]e **I**brahe p[ro]p[ter] hebreorū et  
plures subiecte ade filios et filiu-  
as. Ex quib[us] omnib[us] vt ad pro-  
fitum redeamus. pt[er] q[ui] nō abra-  
he exhibiti fuerat hys qui desce-  
derant de seth ne mirent matrī  
monia cum filiab[us] descendantibus  
de generatione **C**haym. et  
tamen contrarium facere non  
erubueret. Inquit ad hec sanct⁹  
**M**ethodor⁹ q[ui] filii **C**haym ab  
u[er]ebātur uxorib[us] fratrum suo-  
rum minis formicatio mib[us]. De  
inde mulieres in resamiam ver-  
se fugasse viros abutebātur.  
tandem exarserunt homines in  
alterity coeūtes abūdabāt pe-  
ccata immundissima carnis in om-  
nibus excepto noe et uxore si-  
lijs eius et uxorib[us] eorum quia  
peccata illa nephandissima deuiz  
puocauerūt ut diluuiō extigue-  
ret coepiscētiā hominū.

De terribilitate diluuij quo  
tanta strages facta est contra ho-  
mines et animalia.

### Capitulum tertium

**H**udite obsecro omnes  
populi peccatoe q[ui] ter-  
rible fuit iudicij illud  
a quo se homines defendere nō  
valuerunt. Timete deum et hu-  
miliate in conspectu eius corda  
vestra. Nō enim est potēcia nō  
fortitudo nō cōsiliū contra dñm

**I**psé fuit qui vīres gigātū cōtrī  
uit et deleuit et aquīs mundāti  
b9 omnē carnē. **N**iāt cōphendē  
velim⁹ illius diluuij terribilitatē  
quatuor cōsiderare debem⁹

**P**rimo terre deteriorationē  
**S**ecundo animaliū occasiōne⁹  
**T**ertio pūulorū submersionē  
**C**arto tātorū hōmī pempōe⁹

**O**z ppter aquas diluuij ter  
re deteriorata est

**D**rimo cōsiderem⁹ terre  
deteriorationē. Dicāt ma  
gister in hyst. exponen  
do verba dei sc̄i disperdā eos cū  
terra. i. cū fertilitate terre. Tra  
dūt em̄ vigore terre et secundita  
tē longe inferiorē ee post diluui  
um vñ ehis carmū hōmī accessus  
est cū antea fuit. b9 vñ itarūt  
Nec mirum q̄ tam dñi fuit ter  
ra coopta aquis diluuij que p̄to  
maiori pte vt dicit mīco. de lyta  
fuerūt de mari oceano falso

**O**z animalia et volucres pte  
ēre exceptis piscibus

**S**eundo cōsiderem⁹ dilu  
uij terribilitatē ppter am  
aliū occasiōne vt in  
quāt textus biblie Mortua est  
omnis anima vivens sup terrā  
omnia animalia omes q̄ volucres  
exceptis que erāt in archa. Nō  
fuerūt mortui pisces q̄ vt dicit

nicolaus de lyta pteata cōmissa  
erāt in terra et in aere nō autem  
in aquis.

**O**z pūuli pte i aq̄s diluuij

**E**rāo cōsiderem⁹ dilu  
uij terribilitatē ppter p  
uulorū submersionem.  
Etāt illo tēpe tot pūuli tot ad  
vbera matrū pndentes qui tam  
p p̄no scelere omes cūlātes la  
metantes q̄ submersi fūt. Qua  
liter autē filij pumūtūr p p̄tū  
pntū dixi in quadragesimā in  
sermone de ira dei

**O**z omnes homines suffocā  
ti fūt noe et suis exceptis.

**S**arto cōsiderem⁹ illi⁹  
quidicij cōabilitatē ppter  
tantorū hōmī pempōe⁹  
Cōpleta siquidē archa iuxta di  
ordinationē dixit de⁹ ad no⁹. In  
gredere in archā tu et filij tuū  
vōe tua et vōores filiorū tuorū tecū  
Magister in hyst. scola. Ne  
sūvīros seorsū mulieres nomia  
nūt dñs cū de ingressu loqueret  
ac si dicaret tēpe afflictōis cessan  
dū est ab āplexib⁹ mulierū. In  
exitu vero dixit de⁹. E gredere de  
archa tu et vōcorū tua. Cōnditiū  
betur exire q̄ disiūdi int̄raueāt  
ac si dicēt eis. Nūc redijt tēpus  
amplexādi vt mētiplicemī su  
per terrā. Mox enim subiunxit

Crescite et multiplicamini. dicit Rabbi Salomon q̄ in archa non fuit concubitus hominum nec animalium nec bestiarum ppter omnes salem mundi tribulacionē. In articulo itaq̄ dixi illius intrāuit nos in archā iuxta pceptū dñm cū cōmb⁹ aijatib⁹ et volucribus deputatis que s̄m m̄ḡm in hystoria scolastica nutur diuinio et angelorum ministerio ad ducta fuerunt. **N**esciunt Nicolaus de lyra q̄ articulus importat tē distinctā et manifestā. **D**e nāq̄ ingredi fecit noe de die clara et manifesta ad ostendendum q̄ poterat eum tueri a maliis hominib⁹ illius typis qui cōmina ti fuerant eum occidere. **O** quid fuit videre et q̄ tremendū spe et aculum illud qn̄ subito nebulosus aer fuit effusus retiq̄ stūdere ceperunt tonabat ether tonitrua audientes terrebāt et castaracte celi. i. nubes apte fuit s̄m Nicolaū de lyra loquunt scriputa methaforice nec dicit de celostellato sed aereo ubi generatur nubes et pluviae et quātus omnī luctus mox insonuit. quot lamēta dum breui spaio ex crescentes aque rapē ceperunt corpora mergēdorum videbat pater submergi filiū. videbat frater fratrem et ipse necād⁹ clamabat ad fidem heu heu peccamus in aquis filius patr̄

aut matrem forte precabatur. **A**dīuuia me natū tuū peuentem ac ille respondet ppterat. **O** me miserum et ego tecuz pereo. Vix puto pertransiht dies q̄ maior p̄s defecit in aquis diluuij et si qui forsan in montib⁹ etat suffocati sunt tandem et ipsi. quom̄ am pluit xl diebus et xl noctib⁹ et aque multiplicate supraeunt omnia tacumina monau. **E**xplūscimini ergo o peccatores polluti. o carnales et lasciuī. o faculegi et incestuosi. o libidinibus spurcissimis fedati et time te regēz regū dñi nostri. deponite veterē vitā. abiate voluptates corrigite malos mores ut sic ipse misericors p̄at liberet nos ab omni malo in p̄senti et in futuro largiatir gl̄am sempiternā. **Amen.**

**N**ermo octau⁹ de mulierib⁹ que occasio fuit m̄ltorū peccatorum ppter q̄ indignatur deus.

**D**icōpter mulierē con dicōtes noxiās in gratia p̄eccata se penitēti lapsi homines de um irūtant ut sue iusticie in illos futorem effundat et q̄muis ita fore facile deprehendi possit ex relatis in duobus precedenti bus sermonibus. Verum tamē